

Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen

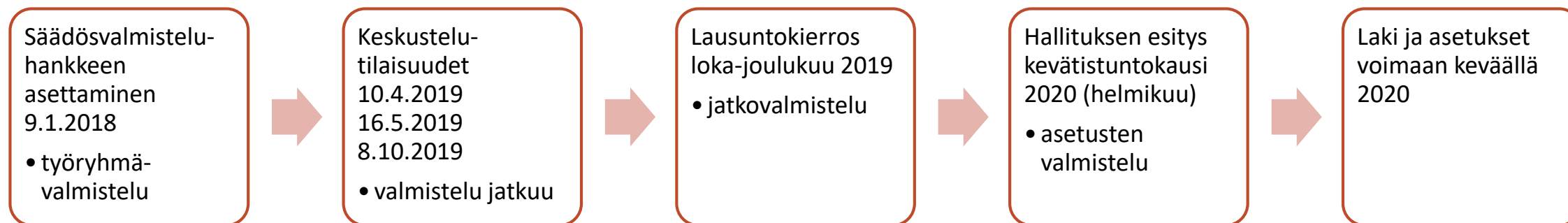
Kirsi Rajaniemi / Jaana Rajakko

17.9.2019

Valmistelun tavoitteet ja aikataulu

- Sääntelyn tarpeen ja toimivuuden arviointi; nykyinen laitelaki yli 10 vuotta vanha, lain ja asetusten sisältö pääosin 1990-luvulta
- Sisältötarkistukset suhteessa muussa lainsäädännössä tapahtuneisiin muutoksiin, erityisesti rakentamisen sääntely ja TEM:n toimialan tuotesääntely
- Säädoshuolto, säädöstekninen ajantasaistaminen
- Tavoitteena nykyistä yksinkertaisempi ja selkeämpi sääntelykokonaisuus
- Valmisteluaineisto on hankesivuilla <https://intermin.fi/hankkeet/hankehaku> --> Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen (SM036:00/2017)

Laitelain soveltamisala

Tuotesääntely

- Palovaroittimet
- Häkävaroittimet
- Paloilmoittimen komponentit
- Käsiammuttimet
- Alkusammutusvälineet
- Sammutuslaitteiston komponentit
- Savunpoistolaitteet
- Poistumisopasteet
- Tehdasvalmisteiset tulisijat
- Väestönsuojien varusteet ja laitteet

Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

- Laitteiston toteutus
- Asennusliikkeet
- Tarkastuslaitokset

(Huom. laitteistojen kunnossapito on pelastuslain soveltamisalaa)

Käsiammuttimien tarkastus ja huolto

- Käsiammuttimien tarkastus- ja huoltotyöt
- Käsiammutinliikkeet

(Huom. käsiammuttimien tarkastus- ja huoltovelvoite on pelastuslain soveltamisalaa)

Valmistelun päälinjaukset

- Sääntelyn soveltamisalaa ei laajenneta nykyisestä
 - laitelaki on erityissääntelyä, soveltamisala tarkkaan rajattu
- Selvennettävä suhdetta muuhun lainsäädäntöön ja yhtenäistettävä käsitteet ja menettelyt
 - rakentamisen sääntely
 - pelastuslaki
 - EU rakennustuoteasetus
 - muu tuotesääntely ja markkinavalvontalaki
 - uusi EU markkinavalvonta-asetus
- Vanhojen asetusten osalta karsintaa mistä on tarve säätää ja kuinka yksityiskohtaisesti
 - asetuksissa on lakitasolle nostettavia asioita
 - säädetään laissa perusvaatimukset
- Tukesin rooli valvontaviranomaisena säilyy nykyisenä

Uuden lain rakenne

Lain työnimi: Laki eräistä paloturvallisuuslaitteista

Yleiset säännökset	Tuotteita koskevat vaatimukset	Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot	Käsisammuttimien tarkastus ja huolto	Erinäiset säännökset
<ul style="list-style-type: none">• Soveltamisala• Määritelmät• Suhde muuhun lainsäädäntöön	<ul style="list-style-type: none">• Yleiset vaatimukset• Merkinnät• Käyttöohjeet• Kielivaatimukset• Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen• Tuote- tai tuoteryhmäkohtaiset vaatimukset	<ul style="list-style-type: none">• Laitteiston toteutus• Asennusliikkeet• Tarkastuslaitokset	<ul style="list-style-type: none">• Käsisammuttimien huolto- ja tarkastustyöt• Käsisammutinliikkeet	<ul style="list-style-type: none">• Viranomaisen rekisterit ja julkinen tietopalvelu• Valvonta ja toimivaltuudet• Kiellot ja pakkokeinot• Uhkasakko ja virka-apu• Rangaistukset• Muutoksenhaku• (Vastavuoroinen tunnustaminen)• Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tuotteiden yleiset vaatimukset

Merkinnät

Käyttöohjeet

Kielivaatimukset

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Paloturvallisuuslaitteet

- Alkusammutusvälineet (käsiammutin, sammutuspeite, muut alkusammuttimet, pikapalopostit)
- Käsiammutin
- Palovaroitin
- Häkävaroitin
- Muut palonilmaisulaitteet ja hälyttimet (paloilmoittimen ja äänievakuointijärjestelmien komponentit)
- Sammutuslaitteistojen komponentit
- Savunpoistolaitteet
- Poistumisopasteet

Väestönsuojien varusteet ja laitteet

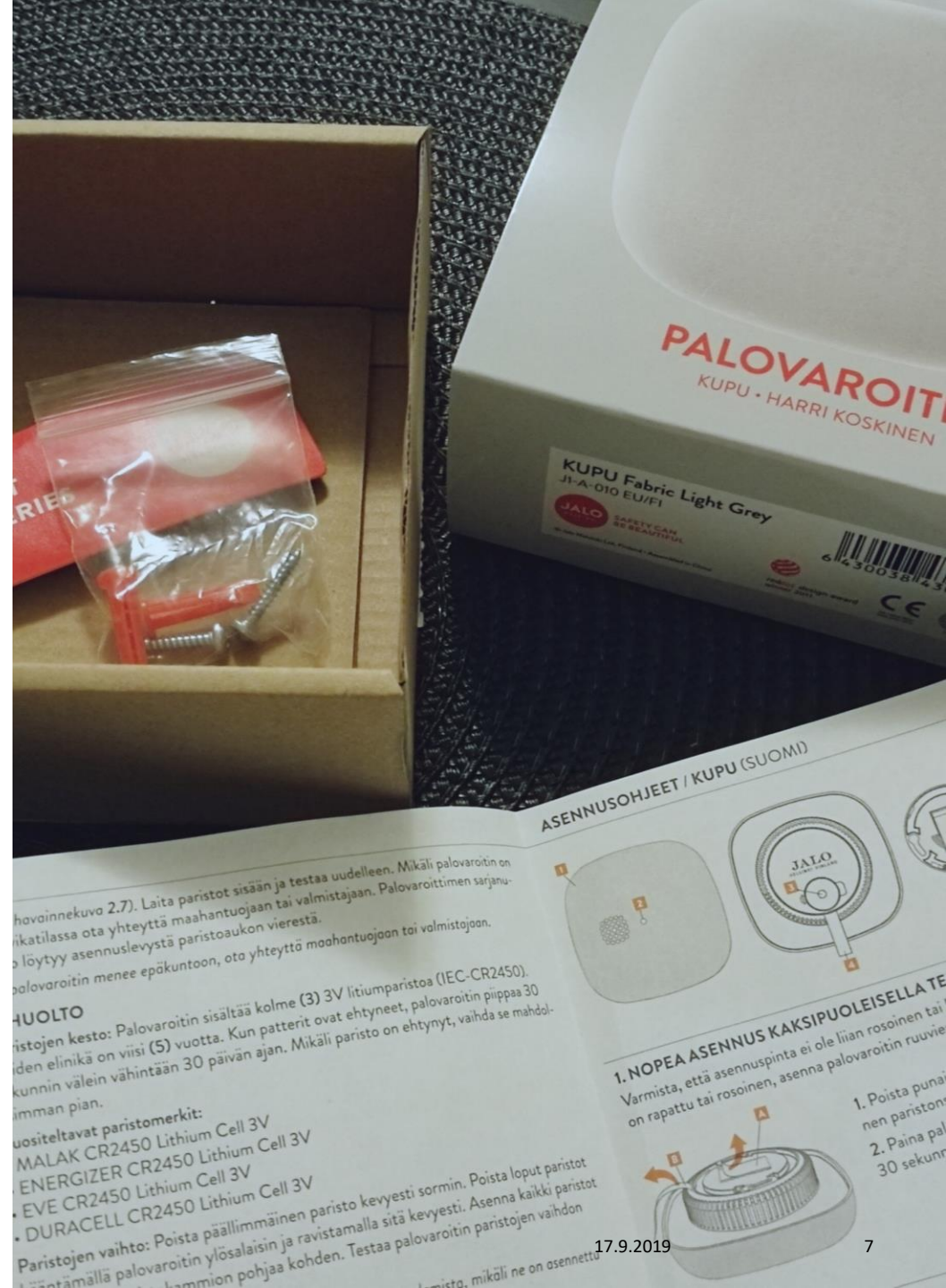
- Varusteet
- Väestönsuojiin asennettavat laitteet
- Rakentamisessa käytettävät tuotteet

Eräät tulisijat

Palovaroittimen tuotevaatimukset

- EU:n rakennustuoteasetuksen mukainen tuote eli on käytettävä harmonisoitua tuotestandardia
- Sähkö- ja säteilyturvallisuusvaatimukset muualla
 - VN asetus palovaroittimien teknisistä vaatimuksista (291/2009) kumotaan
 - Lakiin toiminnalliset vaatimukset perusominaisuuksista sekä perusominaisuuksiin liittyvä asetuksenantovaltuutus
- Palovaroittimien hankintavelvoite (riittävä määrä ja sijoittaminen), kunnossapito ja vastuunjako pelastuslaissa
 - tarkistetaan myöhemmin

Käsiammuttimen tuotevaatimukset

- Painelaitesäätelyn mukainen tuote, harmonisoitu standardi, CE-merkintä
 - EN-standardit käsiammuttimen vaatimuksista
 - Säätelyä tarvitaan perusvaatimuksista kuten sammutusominaisuuksista, etiketistä, väristä
 - tarkemmat tekniset vaatimukset tulevat standardeista, kuten nykyisinkin
- SM asetus käsiammuttimista (790/2001) uusitaan
- Käsiammuttimen hankintavelvoite (riittävä määrä ja sijoittaminen) ei kuulu soveltamisalaan

Käsisammuttimien tarkastus- ja huoltotoiminnan nykyinen sääntely

Laitelaki (10/2007)

- 7 § tarkastus- ja huoltotyö tehtävä toimintavarmuuden varmistavalla tavalla
- 8 § käsisammutinliikkeen tehtävä toimintailmoitus Tukesille
- 9 § liikkeen vastuuhenkilön tehtävät ja pätevyysvaatimukset
- 10 § tarkastus- ja huoltotöiden tekeminen
- käsisammutinliikkeen toimintailmoituksesta, vastuuhenkilön tehtävistä ja pätevyysvaatimuksista, tarkastus- ja huoltotöiden tekemisestä, tarkastus- ja huoltolipukkeesta sekä tarkastus- ja huoltotöiden luettelosta on säädetty asetuksessa (SMA 917/2005)

Pelastuslaki (379/2011)

- 12 § rakennuksiin vaaditut sammuttimet on pidettävä toimintakunnossa ja huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti
- tarkastus- ja huoltovälistä säädetty asetuksessa (SMA 917/2005)

Käsiammuttimien tarkastusvälit

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Rakennuksiin vaadittujen sammuttimien tarkastusväli <ul style="list-style-type: none">- vuosi jos pakkasessa, tärinälle alttiina, tms.- 2 v	Tarkastuksen määräväli <ul style="list-style-type: none">- 2 v, ellei muuta ole säädetty (esim. veneliikennelaki)
Ensimmäinen tarkastus määrittyy valmistusajankohdasta	Ensimmäinen tarkastus määrittyy sammuttimen valmistusajankohdasta <ul style="list-style-type: none">- sammuttimessa oltava riittävän selkeästi
Tarkastuslipuke <ul style="list-style-type: none">- tarkastus tehty pv/kk/v- seuraava tarkastus kk/v- tarkastajan nimikirjoitus- liikkeen nimi ja osoite	Tarkastustarra <ul style="list-style-type: none">- tarkastus tehty pv/kk/v- seuraava tarkastus kk/v- liikkeen nimi ja Y-tunnus

Käsiammuttimen valmistusajankohdan merkitseminen

Käsisammuttimien huoltovälit

Nykyiset vaatimukset	Uudet vaatimukset (luonnos)
Rakennuksiin vaadittujen sammuttimien huoltoväli <ul style="list-style-type: none">- nestesammuttimet 5 v- muut sammuttimet 10 v- valmistajan/maahantuojan ilmoittama vähimmäisväli	Sammuttimien huoltoväli <ul style="list-style-type: none">- 10 v, ellei muuta ole säädetty- valmistajan ilmoittama lyhyempi huoltoväli
Huollettava myös käyttökerran jälkeen	Käytön jälkeen toimintakuntoon saattaminen edellyttää huoltoa ja uudelleentäyttöä
Huoltolipuke <ul style="list-style-type: none">- huolto tehty pv/kk/v- huollon suorittaneen nimikirjoitus- liikkeen nimi ja osoite	Huolto- ja tarkastustarrat <ul style="list-style-type: none">- huolto tehty pv/kk/v- seuraava tarkastus kk/v- liikkeen nimi ja Y-tunnus
(Painelaitesäännösten mukainen määräaikaistarkastus max 11 v)	Painelaitetarkastus painelaitesäännösten mukaisesti (max 11 v)

Paloilmoittimet ja sammutuslaitteistot

- Laissa säädettävät asiat
 - tuotteiden perusvaatimukset
 - laitteistojen toiminnalliset vaatimukset
 - asennusliikkeiden ilmoitusmenettely ja vastuuhenkilön pätevyysvaatimus
 - tarkastuslaitosten hyväksyminen ja tehtävät
- Uusi asetus paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen toteutuksesta ja kunnossapidosta
 - toteutuksen dokumentointi
 - kunnossapidon vaatimukset (liittyy pelastuslakiin)
 - käyttöönottotarkastus/varmennustarkastus
 - määräaikaistarkastukset 1 + 3 vuotta
 - tarkastustarra

Pelastus- ja rakennusvalvonta- viranomaisten ilmoitusvelvollisuus

- Nykyinen 17.2 §: "Alueen pelastusviranomaisen tulee ilmoittaa palotarkastuksessa tai muussa toiminnassaan havaitsemistaan pelastustoimen laitteita taikka asennusliikkeiden tai tarkastuslaitosten toimintaa koskevista vakavista puutteista Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle."
- MRL 181.4 §: "Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee seurata rakennustuotteiden käyttämistä ja tarpeen mukaan ilmoittaa havaituista epäkohdista Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle."
- Lakiin:
 - alueen pelastusviranomaisen ja kunnan rakennusvalvontaviranomaisen ilmoitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle epäkohdista, joita havainnut valvontaa tehdessään tai muita tehtäviään hoitaessa rakennustuotteissa asennusliikkeiden, tarkastuslaitosten tai käsisammutinliikkeiden toiminnassa

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi